

TALV

Talv á okkara leiðum

Komandi friggjakkvöld byrjar summarmarkappingin — eisini nevnd Íslandssúlukappingin. Hetta er triðja árið at telvað verður um Íslandssúluna, hesaferð við 14 luttakarum.

Tað er Talvsamband Føroya, sum hevur fingið súluna til gávis frá íslendingum, ið føroyskir telvarar hava regluligt samband við. Talvsambandið avgjörði, at tann vakra súlan skuldi nýtast til eina summarmarkapping.

sum tað annars hevur verið smátt við á okkara leiðum. Teir, ið fara at stilla upp komandi friggjakkvöld í talvhúsinum í Havn, eru: Jóan Pætur Midjord, Ingi av Reyni, Bogi Ziska, Jógvan Joensen, Torkil Nielsen, Guttu Petersen, Hendrik Eskildsen, Sigurð Jústinesen, Heri V. Thomsen, Sonni Nielsen, Jákup Thomsen, Hans J. Petersen, Súni Merkisstein og Jan Zachariassen.

Talv á hægsta stigi í heimbygdini hjá Bobby Fischer

Síðani Bobby Fischer telvaði tann nógv umstridda dystin imóti Boris Spasskij í Reykjavík í 1972 og setti seg á talvtrúnuna, hevur hann ikki telvað eitt einasta kappingartalv. Sum kunnugt gjørdi hann ikki nakað fyrri at varðveita heitið í '75, og Anatolij Karpov, sum tá tók yvir hevur mannliga vart henda heidurliga sess.

Í nógv ár hava gitingar verið um, at hin ómøguligi stórtelvarin fór at byrja aftur at telva, men hóast tað fleiri ferðir hava verið stórar peningagjördir upp á spæl, hevur tað ongantíð eydnast at lokka Fischer undan trónum.

Nú er Bobby Fischer 40 ára gamal og hevur neyvnan ta styrkina sum hann prógvaði fyrst í 70'unum. Men enn einaferð er talvpressan av álvara farin at skriva um hina løgnu amerikonsku talvkrúttunna. Hesaferð er tað tí, at ein rættuliga áhuga-verður talvdystur verður í Pasadena, heimbygdini hjá Bobby Fischer, sum liggur skamt frá Los Angeles. Hetta er nevniliga semifinalin í kandidatmarkappingini — dysturin millum Kasparov og Korchnoi. Hóast Fischer nú býr í Californien, vænta tey flestu, at talvjournalistar fara at gera sitt

ýtasta fyrri at leita upp Bobby Fischer ella í minsta lag søgurnar um henda heimskenda talvmannin.

Nú klíva teir ytsstu talvtdindar

Semifinalin í Pasadena er annars ógvuliga áhugaverd í sær sjálvum. Tann 20 ára gamli sovjet talvkometurin Garry Kasparov hevur í sinum talvframtaki prógvað styrki og stíl, sum minnir nakað um Aljechin, Tal og Fischer. Í dag stendur Kasparov sum næststerkasti telvarin í heiminum á altjóða ratinglistanum og er avgjört favorittur til dystin. Men Korchnoi verður tó ikki lættur at basa. Ferð eftir ferð hevur tann fyrrverandi sovjetmeistarinn, sum nú býr í Schweitz, prógvað eina velduga styrki og tolni sum kann kroysta teir allarbestu.

Men tað er ein langur vegur til eitt heimsmeistarheiti. Vinnarin av dystinum í Pasadena sleppur at roynd seg imóti vinnaranum av hinari semifinaluni, sum tann órokniligi stórmeistarinn úr Ungarn Zoltan Ribli og tann treiski gamli fyrrverandi heimsmeistarinn úr Sovjet Vasilij Smyslov, telva. Aftaná tann dystin er bert ein bogi eftir á vegnum — nevniliga Karpov, sum helst er tann, ið veit best, hvat ið tað frálíka spælið á teimum 64 feltunum eigur at leikast.

stra.

Nú forklagar lögmaður aftur føroyingin og lögtingið fyri dønnum

politisk viðmerking

Tey sum í øllum veitsluróminum í samband við Norðurlandahúsið góvu sær tíð til at lurta eftir danska útvarpinum, minnst, hvussu lögmaður har nýtti høvið til at gremja seg um, hvussu illa tað stóð til við føroyska búskapinum. Tey sum lurtuðu minnst eisini, at lögmaður gav tingmonnum ein stóran part av ábyrgdini fyri teir búskaparligu trupulleikarnar og ta vaksandi uttanlandsskuldina.

Nú er lögmaður aftur úti og forklagar — hesaferð í danska blaðnum Børsen, sum tann 13. juni hevur eitt serligt Føroya-iskoyti. Í samrøðu við hetta blað sigur lögmaður m.a.:

„Erkendelsen af, at den færøske økonomi er i alvorlig ubalance er endnu ikke rigtig gået op for befolkningen. Det gælder ikke alene den almindelige færing, men også lagtingsmedlemmer.“

Tað má aftan á eitt slíkt úttalili vera rimuligt at spyrja, hvat lögmaður og hansara landsstýri hava gjørt til tess at bota um búskaparligu støðuna í tí tingsetu, sum júst er úti. Hverji mál hevur landsstýrið, sum Pauli Ellefsen stendur á odda fyrri, lagt fyrri lögtingið fyrri at styrkja búskapin — fyrri at bota um »den alvorlige ubalansen«, og hvat hevur lögmaður gjørt á lögtingi fyrri at fáa teir tornomu tingmenn at skilja hesa álvarsomu støðu?

Taka vit seinna spurningin fyrst, so er hann skjótt svaraður: lögmaður hevur tosað lítið og einki um »alvorlig ubalancen« og uttanlandsskuldina hevur hann bagatelliserað. Ja, ein kundi freistast til at hildið, at lögmaður var einasti tingmaður, sum ikki hevur fingið hetta góða »erkennilsi«, sum

hann tosar um í Børsen.

Harafurtimóti hevur lögmaður brúkt nógv tíð og nógv orku í tinginum uppá at tala um onnur viðurskipti og til at arga andstøðumenn eins væl og samstarvsmenn. Men hetta lata vit fara, vit eru jú á tingi so at siga ikki von við annað.

So er tað spurningurin, hverji tiltøk hetta landsstýrið hevur skotið upp fyrri tinginum til tess at bjarga búskapinum og fáa uttanlandsskuldina minkaða.

Tann, sum fylgir væl við teimum tingmálum, sum hava verið til viðgerðar í farnu tingsetu og fer at granska henda spurning, finnur tvey mál frá landsstýrinum við tí endamáli at bota um búskapin — at rætta upp »den alvorlige ubalancen«. Annað var málið um at nullstillast pristalið og hitt var málið um kreditteypp.

Við nullstillingini mettu umboðini fyrri samgonguna, at hetta tiltak fór at bota so munandi um okkara kappingarferi, at tiltakið fór at bjarga føroyska vinnulivinum og harvið búskapinum.

Undir viðgerðini av lógini um kreditteypp við 45% í útgjaldi vildu sam-

gongumenn vera við, at hetta tiltak fór at hava avgerandi ávirkan á uttanlandsskuldina. Vanlig fólk, sum keyptu alt ov nógv uppá borg, fóru at hugsa seg um tvær ferðir, áður enn tey keyptu fyrri ikki at tala um ta uppsparing, ið fór at fylgja av hesari lóg. Úrslitið fór um stutta tíð at gerast hetta, at uttanlandsskuldin fór at hvørva sum dagg fyrri sól!

So einfalt var tað — kein Hexerei nur Behandigkeit!

Lögmaður gremur seg um, at álvara enn ikki er gingið upp fyrri tingmonnum. Ein kundi spurt, um hann veruliga væntar, at tingmenn skulu taka eitt landsstýri í álvara, sum setur fram tvey so vorðin uppskot — og tað í ramasta álvara!

Bæði uppskot vóru assosial og búskaparliga sæð púra nyttuleys av tí einföldu grund, at tey raka ikki samfelagsbólkarar við tí stóra forbrúkinum. Tíðin fer at visa, at nullstillingin fer at hjálpa líka so lítið her sum tilsvarandi tiltøk í útheiminum. Hetta tiltak máar stóð undan reallónini hjá arbeiðsfólki o.ø. og er sostatt bæði ómoralskt og ógagnligt. Uppskotið um tey 45% í útgjaldi fall, so eingin orsök er til at spekulera yvir, hvørjar kollveltandi fylgjur hetta uppskot vildi havt fyrri tjóðarbúskap og uttanlandsskuld.

Til endans má tað vera grund til at visa á, at hesin

ósiður lógmans at forklaga føroyingar á uttanlandsskuldina er ábyrgdarleysur og kanska enn tá skaðiligur.

Ábyrgdarleysur tí lögmaður og hansara landsstýri á lögtingi einki hava gjørt fyrri at bota um ta álvarsomu støðuna. Lögmaður hevur heldur ongan ómak gjørt sær fyrri at fáa tingmenn — eitt nú úr hansara egna samgongu at skilja, hvussu álvarsom búskaparliga støðan er — smb. uppskot frá samgongumonnum um heingibrúgv yvir Vestmannasund og flogvöll við Toftavatn! Heldur ikki tók lögmaður orðið, tá uppskotini um nullstilling og kreditteypp vóru til viðgerðar. Hesin nevndi ósiður kann eisini vera skaðiligur fyrri føroysk áhugamál við tað, at úttalili lógmans kunnu órógva og orkymla stovnar uttanlands, sum vit samstarva við.

Tað má vera skylda lógmans at vinna okkum álit og virðing í útheiminum heldur enn at gremja seg um, hvussu lítið tingmenn og »den almindelige færing« skilja av støðuni.

Tað má tí eisini vera beint at mæla lógmanni til at vera eitt sindur meira virkin við at loysa teir búskaparligu trupulleikarnar í góðum og positivum samstarvi við lögtingið, meðan tingið er saman. Samstundis verður mælt honum til ikki at vera so munnlættur uttanfyri landdoddarnar í framtíðini.

Jóannes Dalsgaard

Samme fejl

Ligesom Danmark havde glæde 60'ere, havde vi de 70'ere. Og vi gjorde hurtigt de samme fejl som danskerne, blot i et endnu hurtigere tempo, for den voksende levestandard blev i vid udstrækning finansieret gennem udlands-lån, siger Pauli Ellefsen.